

TALOUSARVIOALOITE 159/2006 vp

Määrärahan osoittaminen erityisopetukseen

Eduskunnalle

Erityisopetusta tarvitsevien oppilaiden määrä on kaksinkertaistunut vuosina 1997—2004. Syksyllä 2004 heitä oli 6,7 % oppilaista. Tukiopetusta saa nykyään yhä useampi oppilas; vuoden 2004 lopulla noin 15 % oppilaista. Erityisen tuen tarve on selvästi annetun tuen määrää suurempi. Lukioissa erityisopetuksen tarve on noin viidestä kymmeneen prosenttiin koko opiskelijamäärästä. Eniten erityisopetuksen tarvetta ovat tuottaneet puutteet lukio-opiskelun edellyttämässä opiskelutaidoissa.

Yhä useampi nuori valmistuu koulusta suoraan työttömäksi. Pieniä kouluja on lakkautettu enemmän kuin koskaan. Lakkautuksia on vauhdittanut erityisesti valtionosuuksien jaossa tapahtunut uudistus. Keskitettäessä lapsia yhä isompiin yksiköihin luokkakoot kasvavat, mahdollisuudet yksittäisen lapsen huomioimiseen heikentyvät, rauhattomuus lisääntyy jne. Samalla erityisen tuen tarve on selvästi lisääntynyt. Erityisopetukseen suunnattavia määrärahoja tulisi kasvattaa siten, että mahdollisuudet hyvään erityisopetukseen kunnissa säilyisi. Erityisopetuksessa säästäminen lisää lasten syrjäytymistä ja tuottaa sosiaalisia ongelmia.

Muutamia esimerkkejä Erityisopettajien liiton neuvoista tilanteisiin, kun lapsi ei opi: "Ope-

ta opiskelutekniikkaa. Keskustele oppilaasi kanssa: miettikää yhdessä oppilaan ominta tapaa oppia uutta. Anna aikaa. Kun kirjoitat taululle, älä puhu samalla: moni haluaa nähdä suun liikkeet. Mieti monta tapaa selittää sama asia eri tavalla. Erityisopetusta tarvitseva lapsi ja nuori tarvitsee aikaa sekä enemmän huomiota kuin tavallisella tavalla oppiva lapsi." Tuon ajan antamiseen ei opettajilla nykyisellään juuri missään kunnissa ole aikaa.

Erityisopetuksen määrärahoja ollaan leikkaamassa siten, että mahdollisuudet hyvään erityisopetukseen heikentyvät radikaalisti monessa kunnassa. Jatkuvat säästöt lasten koulutukseen ja muihin lapsen oikeuksiin kuuluviin asioihin liittyen tulevat vielä kostautumaan isona henkisenä ja konkreettisena laskuna muutamien vuosien kuluessa. Erityisopetuksessa säästäminen tulee tarkoittamaan useiden lasten syrjäytymistä, pysyviä sosiaalisia vaikeuksia, vaikeuksia sijoittua työelämään jne.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.10.30 lisäyksenä 2 000 000 euroa erityisopetuksen määrärahojen kasvattamiseen.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok